
Van:
Verzonden: maandag 4 december 2023 20:01
Aan: Gemeente Heerde
Onderwerp: Reactie ontwerp omgevingsvisie gemeente Heerde
Bijlagen: Zienswijze Omgevingsvisie_

Geachte raadsleden,

Bijgaand ontvangt u mijn zienswijze over het ontwerp Omgevingsvisie gemeente Heerde.

Graag ontvang ik een ontvangstbevestiging.

Ik wil u bij voorbaat danken voor uw aandacht.

Met vriendelijke groet,

Van:

Aan:

De gemeenteraad van de gemeente Heerde

Betreft: Reactie (zienswijze) ontwerp Omgevingsvisie gemeente Heerde

Geachte raadsleden,

Met veel interesse heb ik de Omgevingsvisie 'Heerde van de toekomst' gelezen. Het is duidelijk dat de gemeente Heerde veel werk heeft verzet de afgelopen jaren om tot een nieuwe en kwalitatief goede toekomstvisie voor de gemeente Heerde te komen. Ik heb daar waardering voor en wil allereerst degenen die er hard aan hebben gewerkt mijn complimenten uitspreken. Ik denk dat er op hoofdlijnen een goede basis ligt voor de omgevingsvisie.

Ik heb mij verdiept in de algemene kernkwaliteiten en opgaven en daarnaast met name gefocust op zone 3, de 'Waterrijke IJsselvallei', omdat ik hier woon en het gebied het beste ken. Ik heb hieronder enkele aandachtspunten op hoofdlijnen samengevat en ga vervolgens specifieker in op de tekst in de diverse hoofdstukken en paragrafen.

Aanbevelingen

Ik denk dat de visie op een paar onderdelen nog verbeterd kan worden. Mijn opmerkingen en verbetervoorstellen zijn gebaseerd op mijn vakkundige mening als groen- en landschapsdeskundige maar op onderdelen ook als bewoner van Veessen.

Samengevat wil ik u graag attenderen op de volgende punten en u vriendelijk verzoeken om deze in de visie op te nemen, aan te passen of te verduidelijken:

- A. Het belang onderkennen van het behouden van voorzieningen in de kleine kernen zoals in Veessen;***
- B. Een scherpere visie op de recreatie in het deel gebied Hoogwatergeul/Uiterwaarden te formuleren;***
- C. De landschappelijke en cultuurhistorische waarden van Veessen en de omgeving van de oeverwal beter te beschrijven en de waarden die er nu zijn als zodanig te erkennen en beter te beschermen.***

Concrete verbeterpunten:

A (Voorzieningen kleine kernen)

- Pag. 29, 3.2.1 Een vitale leefomgeving, Vitale kernen:

Er wordt hier gesproken over het zoveel mogelijk clusteren van voorzieningen zoals scholen. Ik wil, ook namens veel dorpsgenoten, benadrukken dat het behouden van een basisschool in de kleine kernen zoals in , erg belangrijk is voor de leefbaarheid van deze kernen. Zonder basisschool is een kleine kern veel minder aantrekkelijk voor gezinnen met schoolgaande kinderen om zich hier te vestigen. En dit heeft weer directe invloed op de bevolkingssamenstelling en zal een kleine kern vergrijzen, wat in veel kleine kernen te zien is momenteel. Daarnaast wordt ook het aantal autobewegingen vergroot omdat dagelijks vervoer van de kinderen naar een van de grote kernen nodig is.

Ik wil dus het belang van het behouden van de nog aanwezige basisschool onder de aandacht brengen. In de dorpsenquête die de Klankbordgroep in 2022 heeft gehouden onder alle inwoners kwam behoud van de basisschool ook als belangrijk punt naar voren.

Voorstel: Opnemen in de tekst dat het de voorzieningen zoals scholen maar ook andere voorzieningen zoals winkels en sportvoorzieningen in de kleine kernen behouden moeten blijven.

- Pag. 44, 3.7.2 Leefbaar, bereikbaar en verkeersveilig, Nieuw parkeerbeleid:

Is er wel aandacht voor het behouden van **voldoende parkeerruimte** bij de ontwikkeling van nieuwe woningen in de kleine kernen? Hier zijn bewoners door ontbrekende flexibele openbaar vervoersverbindingen en de afstand naar de grotere kern Heerde **meer aangewezen op het gebruik van de auto** en is er ook meer ruimte nodig voor het parkeren. Dit moet een uitgangspunt zijn bij het ontwikkelen van nieuwe woningen met weinig of geen parkeerruimte op eigen erf.

Voorstel: Opnemen dat er voor de kleine kernen ruime parkeernormen worden gehanteerd.

B (Recreatie in de Hoogwatergeul/Uiterwaarden)

- Pag. 74 en 75, Koers van de uiterwaarden en de hoogwatergeul:

Hier heb ik een aantal punten op te merken:

1. Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen de mogelijkheden voor recreatie en de uitbreiding ervan tussen de deelgebieden Oeverwal en Hoogwatergeul/Uiterwaarden. **Echter hoort het rivierfront, het bebouwde deel van de uiterwaarden, onlosmakelijk bij het dorp Veessen.** Er is dus een tweedeling op de visie binnen het dorp. Dit is vreemd en voor bewoners niet te begrijpen. Daarnaast is het niet goed vindbaar als je deze visie leest. Je leest eerst de visie over de oeverwal (en de kern Veessen) en dat

suggereert dat deze visie ook voor het bebouwde deel van de uiterwaarden geldt. In mijn ogen is dat niet zuiver.

Voorstel: Betrek het bebouwde deel van de uiterwaarden in de visie bij de kern Veessen.

2. In de Koers op de Hoogwatergeul/Uiterwaarden worden verschillende uitspraken over de recreatie gedaan, zoals:
 - a. 'Het uitbreiden van recreatiemogelijkheden';
 - b. 'Er is ruimte voor recreatie';
 - c. 'We concentreren recreatieve activiteiten aan de oever van de Ijssel in Veessen.';
 - d. 'Vergroten van de mogelijkheden voor recreatief medegebruik...'

Het is nu niet duidelijk wat de gemeente Heerde precies beoogd met de ontwikkeling van recreatie in de uiterwaarden. Is hier massatoerisme in de vorm van een vakantiepark wel of niet mogelijk, terwijl het in deelgebied Oeverwal expliciet uitgesloten wordt? Gaat het om verblijfs- of dagrecreatie? Als je dit hoofdstuk met de visie op het deelgebied Oeverwal vergelijkt is de visie van dat gebied veel helderder en scherper geformuleerd (pag. 78, 4^e alinea).

Voorstel 1: Schrijf voor dit gebied een heldere visie die duidelijkheid geeft en die mogelijkheden en onmogelijkheden afbakent, in combinatie met de rest van de kern Veessen (zie vorig punt).

Voorstel 2: Ga hierbij ook rekening houden met het aankomende rijksbeleid dat het bouwen (lees vaste verblijfsrecreatie) in de uiterwaarden niet meer van deze tijd is en met de voortschrijdende klimaatverandering ook niet meer wenselijk is.

3. Met betrekking tot het vorige punt moet hierbij rekening worden gehouden met de gevolgen van de ontwikkeling van de (met name verblijfs-)recreatie op het dorp Veessen wat de verkeersveiligheid betreft. Er wordt in de koers voor Veessen gesproken over 'aandacht voor de verkeersveiligheid' en dat deze nog verbeterd kan worden. **Bij het toenemen van recreatieve druk in de uiterwaarden zal ook de verkeersintensiteit in Veessen fors toenemen.** Hoe rijmt dit juist met het verbeteren van de verkeersveiligheid? Dit is een van de grootste zorgen van veel bewoners over een nieuwe ontwikkeling in de uiterwaarden met grootschalige recreatie. De Ijsseldijk is op veel dagen al overbelast en heeft geen extra capaciteit voor nog meer recreanten, zonder dat de verkeersveiligheid nog meer in het geding komt.

Voorstel: Hou in de visie, m.b.t. de mate van toename van (verblijfs-)recreatie, rekening met de huidige wegenstructuur en de capaciteit hiervan, zodat de verkeersveiligheid niet verder achteruit gaat en geluidsbelasting in Veessen niet nog verder toeneemt.

4. Er staat genoemd: "De bestaande recreatieterreinen zijn belangrijk voor de leefbaarheid van het gebied...." Waarom vindt de gemeente dat? En wat is dan belangrijk voor de leefbaarheid in Veessen?
Ik wil hierbij opmerken dat **er alleen sprake kan zijn voor een bijdrage aan de leefbaarheid in Veessen als de recreatie voorzieningen met zich mee brengt, waarvan de bewoners en bezoekers van het gebied ook gebruik kunnen maken**, bijvoorbeeld een toegankelijke horeca die er nu al een aantal jaren niet meer is in Veessen.

Met de zin “Het liefst blijven deze terreinen toegankelijk voor bezoekers en bewoners van het gebied.” is hier geen sprake van dat de leefbaarheid of meerwaarde voor de omgeving gewaarborgd is. Deze uitspraak is erg vrijblijvend.

Zoals al in de visie op de dijkzone Veessen i.h.k.v. de ontwikkeling van de hoogwatergeul is genoemd zijn de uiterwaarden belangrijk voor het maken van ommetjes voor het dorp. De toegankelijkheid gaat steeds meer achteruit doordat stukken uiterwaarden worden afgesloten. Het zou dan ook wenselijk zijn dat voor de leefbaarheid meer wordt gefocust op deze toegankelijkheid in plaats van het uitbreiden van verblijfsrecreatie.

Voorstel 1: Wees hier concreter en neem de toegankelijkheid van de recreatieterreinen en van de voorzieningen als uitgangspunt bij nieuwe ontwikkelingen (bij alles wat afwijkt van huidige vergunningen). Voorkom daarmee dat de inwoners alleen met de lasten en niet met de lusten te maken krijgen bij nieuwe ontwikkelingen.

Voorstel 2: Zorg weer voor meer mogelijkheden voor ommetjes rondom Veessen.

C (Landschappelijke en cultuurhistorische waarden van Veessen)

- Pag. 76, Deelgebied Overwal met Veessen en Vorchten, Huidig karakter:

3^e alinea:

- Er staat dat Veessen een uniek dorp is. Het is niet alleen uniek omdat hier rust en ruimte belangrijke kernwaarden zijn maar omdat **Veessen over een uniek dorpslandschap beschikt**. Het landschap houdt niet op bij de rand van de kern maar het landschap is met de bebouwing in de kern sterk verweven. Ze lopen geleidelijk in elkaar over. Het is daardoor geen dicht bebouwde kern **maar een landschappelijke kern. Dat maakt Veessen uniek.**

Voorstel: Dit overnemen in de beschrijving van het huidige karakter.

Voorstel 2: Het dorpslandschap in Veessen ook vermelden op pag. 40, Par. 3.5.2 over Landschappelijke diversiteit.

- Er wordt over de open ruimten, lintbebouwing en erfstructuren gesproken, echter mist in deze beschrijving de historische context en daardoor een duidelijke beschrijving over hoe de open structuur van Veessen is ontstaan. De open ruimten zijn de enken, zoals bijvoorbeeld de grote Veesser enk. Dit zijn de gebieden die als bouwland of weilanden gebruikt werden. Rondom de enken zijn de boerderijen langs de ontsluitingswegen gevestigd die ruim uit elkaar lagen. Door de decennia heen zijn er nieuwe woningen aan toegevoegd en zijn de wat dichtere bebouwingslinten ontstaan, bijv. langs de Veesser Enkweg). **Het is uniek dat in sommige delen van Veessen de open bebouwingsstructuur, met de vrij liggende boerenerven en de doorzichten op de enken nog behouden zijn gebleven.**

Voorstel: Deze unieke structuur beter beschrijven en waarderen.

- Wat er nu mist in de beschrijving van Veessen is **de oude historische kern met de centraal gelegen open weilanden**. Dit is een waarde en dient hier genoemd te worden. Er

zijn in de wijdere omgeving geen dorpen die over een dergelijke structuur in de kern beschikken. In de historische kern komt veel karakteristieke historische bebouwing voor en zijn er veel zichtlijnen naar de historische elementen zoals de molen en de kerk met de omliggende monumentale bomen. **Het zicht op de kerk en de molen draagt bij aan het beleven van de visitekaartjes van Veessen.**

(De historische kern en de beleving van de kerk zijn ook in de dorpsenquête van de Klankbordgroep veelvuldig waarderend genoemd.)

Voorstel: De historische kern, en algemeen de zichtlijnen op de historische elementen in Veessen benoemen en waarderen.

- **Pag. 77 en 78, Deelgebied Overwal met Veessen en Vorchten, Koers:**

2^e alinea:

- Er wordt gesproken over 'organische groei' van de dorpen en over 'een juiste balans tussen bebouwing, openheid en doorzichten'. Wat is een 'juiste balans'? En wat wil men hiermee op lange termijn bereiken? Dit is te vrijblijvend en gaat niet uit van de landschappelijke kwaliteiten en waarden van de dorpen.

Het moet juist gaan over het **behouden van de oorspronkelijke structuur en het behouden van waarden voor de lange termijn**, zoals de open enken, het zicht erop en het behouden van het zicht op de visitekaartjes zoals de kerk en de molen. Met dit als doel blijven er voldoende mogelijkheden voor verdichting van de dorpen op de juiste locaties én kunnen de kwaliteiten van het dorp op lange termijn gewaarborgd blijven.

Voorstel: Dit een duidelijke plek geven in de visie op daarmee bij de ontwikkeling van het dorp de aanwezige waarden ook in de toekomst behouden.

Overige opmerkingen:

- **Pag. 47, 3.8.2 Toekomstbestendige bedrijventerreinen, Duurzaamheid en klimaat:**

In dit stuk wordt gesproken over het toevoegen van groen op bedrijventerreinen, echter het realiseren van groene bedrijventerreinen wordt niet genoemd.

Op landelijk niveau heeft het vergroenen van bedrijventerreinen veel aandacht.

Voorstel: Hier meer ambitie voor uitspreken om bedrijventerreinen groener te maken.

Met dank voor uw aandacht, en met een hartelijke groet,